

Osijek, 9. listopada, 2023.

Postupak provedbe izradbe i obrane završnoga rada

za zanimanja:

- aranžersko-scenografski dizajner,
- grafički dizajner,
- kiparski dizajner,
- slikarski dizajner,
- dizajner unutrašnje arhitekture i
- dizajner tekstila.

Postupak provedbe izradbe i obrane završnoga rada provoditi će se po sljedećem hodogramu:

1. Do 15. listopada 2023. godine učenici razgovaraju s nastavnicima strukovnih predmeta i iznose svoje prijedloge za teme koje mogu biti uzete u obzir ako su u skladu s ciljevima i zadaćama nastavnoga programa prema kojemu se učenik obrazovao.
2. Do 18. listopada 2023. godine nastavnici strukovnih predmeta voditelju smjene dostavljaju popis tema zasebno za svaki razred i za svaki predmet. Teme se predaju samo iz predmeta za koje je tako odredio strukovni odjel.

Na sjednicama strukovnih odjela (tijekom mjeseca rujna) strukovni nastavnici se usuglašavaju o usklađenosti tema s ciljevima i zadaćama nastavnog programa na pripadajućim strukovnim aktivima prije predaje popisa tema.

Broj ponuđenih tema mora biti najmanje za 50% veći od minimalno potrebnoga broja.

3. Do 20. listopada 2023. ravnateljica donosi teme za sve rokove.
4. Učenici u suradnji s nastavnikom struke (u daljnjem tekstu: mentor) do 31. listopada 2023. godine popunjavaju Obrazac za odabir teme za izradbu i obranu završnoga rada i predaju ga razredniku. Potreban obrazac će dobiti od mentora ili preuzeti s mrežnih stranica škole.

Popunjavanjem obrasca učenici uz suglasnost mentora odabiru: temu, mentora, predmet iz kojeg se radi završni rad i tehniku.

Mentor svoju suglasnost daje potpisom na obrascu. Bez potpisa mentora učenik ne može predati obrazac.

Razrednici će u roku od dva radna dana po isteku roka za odabir tema sastaviti popis učenika s odabranim temama (predložak popisa razrednici će dobiti od voditelja smjene).

5. Učenik obavlja Izradbu pod stručnim vodstvom nastavnika struke tijekom zadnje nastavne godine obrazovnog programa koji učenik pohađa. Učenik može započeti s izradbom završnoga rada odmah po odabiru teme završnoga rada.

Za vrijeme izradbe završnoga rada učenici vode evidencijski list obavljenih radova, konzultacija s mentorom i slično. Evidencijski list učenici će dobiti od mentora.

6. **Prijava obrane završnoga rada**

Učenik prijavljuje Obranu završnoga rada predviđenom Prijavnicom do:

- 1. travnja 2024. godine za ljetni rok,
- 10. srpnja 2024. godine za jesenski rok i
- 30. studenog 2024. godine za zimski rok.

Prijavnicu učenik preuzima kod razrednika, u tajništvu ili s mrežnih stranica Škole.

7. **Predaja završnoga rada**

Učenik je dužan izraditi završni rad te njegov pisani dio (tri istovjetna primjerka), uz suglasnost mentora, predati u urudžbeni zapisnik Škole (predati ga u Tajništvo) do:

- 24. svibnja 2024. godine za ljetni rok,
- 16. kolovoza 2024. godine za jesenski rok i
- 3. veljače 2025. godine za zimski rok.

Mentori svoju suglasnost daju potpisivanjem naslovne stranice sva tri primjerka pisanog dijela. Dajući svoju suglasnost mentori potvrđuju da je učenik ispunio sve preduvjete za pristupanje Obrani završnoga rada, da je izradio praktičan dio završnoga rada i da je uz njega priložio evidencijski list.

8. **Obrana završnoga rada**

Obrana završnoga rada će se održati:

- 3. lipnja 2024. godine za ljetni rok,
- 27. kolovoza 2024. godine za jesenski rok i
- 13. veljače 2025. godine za zimski rok.

Obrani završnoga rada može pristupiti učenik koje je **prijavio Obranu završnoga rada, predao završni rad** i koji je **završnu godinu završio s pozitivnom ocjenom**. Učenici upućeni na dopunski nastavni rad ili na popravni ispit mogu pristupiti Obrani u jesenskom roku ukoliko do početka Obrane završni razred završe s pozitivnom ocjenom.

Učenik može odjaviti prijavljenu Obranu. Učenik predaje pisani zahtjev za odjavu Obrane Školi najkasnije tri dana prije planiranoga dana Obrane.

Raspored učenika po skupinama i ispitnim prostorijama objavljuje se na mjestu dostupnome učenicima, najkasnije 24 sata prije početka Obrane.

Učenik mora doći pred prostoriju za Obranu najmanje 30 minuta prije početka obrane svoga završnoga rada. Završni rad brani jedan učenik, odnosno skupina učenika koja brani zajednički izrađen rad. Učenici na Obrani mogu imati sva dopuštena pomagala. U prostoriju za Obranu mogu se unijeti samo osobni predmeti koji ne ometaju provedbu Obrane, a koji će se prije početka Obrane odložiti na, u tu svrhu, predviđeno mjesto.

Obrana, u pravilu, traje do 30 minuta.

Završni rad sastoji se od izradbe završnoga rada (Izradba) i obrane završnoga rada (Obrana). Izradba se sastoji od uratka koji može biti: projekt, pokus s elaboratom, praktični rad s elaboratom, složeniji ispitni zadatak ili drugi slični uradak usklađen s nastavnim programom. Izradbom se može smatrati uradak kojim je učenik sudjelovao na izložbi inovatorskih radova u zemlji ili inozemstvu tijekom svoga srednjeg obrazovanja i uradak kojim je učenik osvojio prvo, drugo ili treće mjesto na državnome natjecanju iz strukovnih, odnosno umjetničkih predmeta, područja ili programa.

Obrana se provodi pred Povjerenstvom kojega čine predsjednik te dva ili četiri člana iz redova nastavnika. Učenik brani svoj završni rad pred Povjerenstvom čiji je predsjednik ili član njegov mentor.

Učenik koji smatra da su tijekom postupka Obrane značajno povrijeđene odredbe Pravilnika o izradbi i obrani završnog rada ili drugoga propisa koji se odnosi na Izradbu i Obranu (Nastavni planovi i okvirni programi za srednje umjetničke škole likovne i primijenjene umjetnosti i dizajna), ima pravo uložiti pisani prigovor Prosudbenome odboru u roku 24 sata od završetka Obrane.

Završni rad (prema programima) sastoji se od:

ARANŽERSKO-SCENOGRAFSKI DIZAJNER

1. Zadatak može biti iz predmeta Dekorativno crtanje i slikanje, Dekorativno oblikovanje, Aranžersko-scenografske tehnike i Tehnologija materijala.
2. Pisani dio završnog rada mora imati najmanje devet stranica teksta (bez slika, fotografija, tablica i slično). Za temu iz predmeta Tehnologija materijala pisani dio mora sadržavati opsežniji i detaljniji opis korištenih materijala s naglaskom na kemijske procese ili kemijske sastave korištenih materijala, karakteristike i svojstva materijala.
3. Praktičan rad se sastoji od:
 - Idejne skice na papiru i/ili materijalu (najmanje 10 skica, a za Dekorativno crtanje i slikanje najmanje 30 skica).
 - Skice trebaju sadržavati uzorke korištenih materijala i boja. Dodatno iz predmeta Aranžersko-scenografske tehnike i Dekorativno oblikovanje skice trebaju sadržavati nacrt, tlocrt i bokocrt ako učenik odabere izradu makete ili izloga.
 - Mapa mora sadržavati okvirni troškovnik izrade završnog rada.
 - Dizajn mape također je stavka koja ulazi u vizualni dio završnog rada.

GRAFIČKI DIZAJNER

1. Mapa formata do 100x70 cm (ovisno o zadatku), mapa sa skicama (10 komada), tehnički nacrt i priprema za tisak (ovisno o zadatku).
2. Pismeni opis završnog rada, najmanje devet tipkanih stranica, likovna problematika i lik, likovno tehnološki postupak realizacije.
3. Zadatak može biti iz predmeta grafički dizajn, grafičke tehnike, crtanje i slikanje, ilustracija ili tipografija.
4. Zadatak iz grafičkog dizajna pretpostavlja izradu plakata, makete knjige, makete različitih grafičkih proizvoda, mapu grafičkog standarda, crtanog filma.
5. Zadatak iz grafičkih tehnika pretpostavlja: mapu s pet grafičkih listova (otiskuju se po tri mape), opremu grafičkih listova i grafičke mape.
6. Zadatak iz crtanja i slikanja pretpostavlja mapu crteža ovisno o zadatku u opsegu od 10 do 20 crteža u različitim crtaćim tehnikama.
7. Zadatak iz ilustracije pretpostavlja izradu plakata i stripa.
8. Zadatak iz tipografije pretpostavlja projekt novina ili časopisa (grafički prijelom) ili dizajn tipografskog pisma.

KIPARSKI DIZAJNER

1. Pisani opis završnog rada (najmanje devet tipkanih stranica) sadrži obrazloženje ideje, likovno-tehnološki opis izrade uratka te nekoliko fotografija koje ilustriraju izbor i daju povijesni pregled.
2. Mapa formata A3 sadrži idejne skice (najmanje 20 skica) te crteže vezane uz temu završnog rada.
3. Uradak završnog rada u materijalu (glina, gips, kamen, drvo, plastika, kombinirana tehnika).

SLIKARSKI DIZAJNER

1. Završni rad može biti realiziran iz predmeta: Crtanje i slikanje, Slikarske tehnike, Slikarsko projektiranje i Restauriranje i slikanje kopija.
2. Zadatak iz predmeta Crtanje i slikanje, Slikarske tehnike i Slikarsko projektiranje pretpostavlja izradu završnog rada koji je likovno-idejno rješenje u zadanoj tehnici. Rad može biti izveden na prijenosnoj podlozi ili na zidu.
3. Pisani opis završnog rada iz ovih predmeta sadrži najmanje devet tipkanih stranica s obrazloženjem likovne problematike i tehničko-tehnološkim dijelom u kojem se opisuje uporaba materijala, svojstva, sastav i primjena. Uz završni rad je potrebno priložiti mapu s 50 skica i pripremljenih crteža idejnog rješenja odabrane teme.
4. Kod pisanja opisa završnog rada iz predmeta Slikarsko projektiranje potrebno je dodatno u fokus staviti samo planiranje izrade rada; tektoniku slike, vrstu korištene kompozicije, kompozicijska načela, kompozicijski elementi te kakvom slikarstvu odnosno vrsti crteža pripada rad (kolorističko/tonsko, rasterski/tonski).
5. Zadatak iz Restauracije i slikanja kopija pretpostavlja izradu završnog rada koji je kopija slike priznatih umjetnika slikanih u tehnikama: žumanjkova tempera, ulje, enkaustika i fresko tehnika. Završni rad izvodi se u tehnici u kojoj je originalni rad izveden. Završni rad može biti umanjena ili uvećana verzija originalne slike ili sačinjavati samo jedan fragment originalne slike.
6. Pisani opis završnog rada iz predmeta Restauracija i slikanje kopija sadrži najmanje devet tipkanih stranica. Uz završni rad iz ovog predmeta potrebno je priložiti mapu formata A3, s najmanje 20 pripremljenih radova dimenzije A3. Pripremljeni radovi sastoje se od crteža, slika i reprodukcija.

DIZAJNER UNUTRŠNJE ARHITEKTURE

1. Završni rad se može izraditi iz predmeta: Projektiranje interijera i Izrada unikatnog namještaja.
2. Pismeni opis završnog rada, najmanje pet tipkanih stranica teksta.
3. Mape s nacrtima projekta interijera koja sadrži: tlocrte postojećeg stanja i projektiranog prostora, projektno rješenje s dispozicijom opreme (tlocrti i presjeci s pogledima), projekt podnih obloga i projekt rasvjete i stropa. Mjerilo je prilagođeno ispisu na papiru A3 formata.
Umjesto mape učenik može predati nacрте u digitalnom obliku u pdf formatu.
Pismeni dio završnog rada sadrži obrazloženje zadatka i rješenja, fotografije vizualiziranog prostora i grafičke priloge (nacrti projekta interijera).
Montažni nacrt, krojna lista i radionički nacrt izabranog komada namještaja, kao i njegovu izvedbu u materijalu. Izraditi troškovnik s dokaznicom mjera.

DIZAJNER TEKSTILA

1. Završni rad može se izabrati iz predmeta Modno crtanje i slikanje, Projektiranje i Tehnike tkanja.
2. Pisani rad treba sadržavati najmanje devet stranica teksta koji sadrži likovno tehnički opis rada
3. Praktičan rad sastoji se od:
 - a. Iz predmeta Modno crtanje i slikanje:
mape od 30 skica modnih crteža na odabranu temu formata A3 i 5 dorađenih modnih crteža većeg formata A2 ili A1
 - b. Iz predmeta Projektiranje:
mape od 30 skica odabranih radova na zadanu temu formata u dogovoru s mentorom i 5 radova na zadanu temu napravljenih na hamer papiru (1m×1m)
 - c. Iz predmeta Tehnike tkanja:
 - d. Mapa sa 20 uzoraka (20cm×20cm) za dekorativnu ili odjevnu tkaninu komponiranih na tkalačkom stanu.